

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE DE 1974

4 JUILLET 1974.

Proposition de loi portant exécution de l'article 107quater de la Constitution.

DEVELOPPEMENTS

Le Parti socialiste s'est déclaré disposé à collaborer à la mise en place de la réforme régionale, qu'il soit au Gouvernement ou dans l'opposition.

Cette collaboration eût été possible si le projet gouvernemental avait été acceptable, éventuellement après avoir été amendé. Cette solution s'est avérée impraticable en raison de l'ambiguïté du projet gouvernemental, de son caractère temporaire, de son inconsistance et surtout de son inconstitutionnalité.

Le Gouvernement justifie principalement la phase préparatoire et prétendument expérimentale qu'il propose par l'absence de la majorité requise par l'article 107quater. Si le projet gouvernemental avait eu pour objet une régionalisation réelle et efficace, rien ne permet d'affirmer actuellement qu'une telle majorité n'eût pu être réunie.

C'est pourquoi les soussignés entendent opposer au projet gouvernemental une proposition qui prévoit une régionalisation réelle dans le sens prévu par l'article 107quater de la Constitution. Il va de soi que la présente proposition doit recueillir les majorités prévues par l'article 107quater.

Les signataires estiment cependant qu'un consensus assez large existe dans tous les groupes politiques pour permettre l'exécution de l'article 107quater, non de manière préparatoire mais définitive.

BELGISCHE SENAAAT

BUITENGEWONE ZITTING 1974

4 JULI 1974.

Voorstel van wet ter uitvoering van artikel 107quater van de Grondwet.

TOELICHTING

De Socialistische Partij heeft verklaard bereid te zijn mede te werken aan de tot standkoming van de gewestelijke hervorming, ongeacht of de Partij in de Regering is of in de oppositie staat.

Deze medewerking zou mogelijk zijn geweest indien het regeringsontwerp aanvaardbaar was geweest, of eventueel na amendering ervan. Deze oplossing is onmogelijk gebleken omwille van de dubbelzinnigheid van het regeringsontwerp, van zijn tijdelijke aard, van zijn gebrek aan inhoud en vooral van zijn ongrondwettelijkheid.

De Regering verantwoordt in hoofdzaak de voorbereidende en — naar men zegt — experimentele fase, die zij voorstelt, met de overweging dat zij niet over de meerderheid beschikt die door artikel 107quater vereist wordt. Indien het regeringsontwerp een echte en doelmatige gewestvorming beoogd had, zou op dit ogenblik niets toelaten te bevestigen dat men dergelijke meerderheid niet zou hebben kunnen vinden.

Daarom wensen de ondergetekenden tegenover het regeringsontwerp een voorstel te stellen dat een echte gewestvorming voorziet in de zin die artikel 107quater van de Grondwet er aan geeft. Het spreekt vanzelf dat onderhavig voorstel de meerderheid moet bekomen die door artikel 107quater wordt bepaald.

De ondertekenaars zijn echter de mening toegedaan dat er in alle politieke fracties een voldoende brede consensus bestaat om de uitvoering van artikel 107quater niet op een voorbereidende maar wel op een definitieve wijze mogelijk te maken.

Une majorité importante existe manifestement dans ce domaine au sein du Parlement. La présente proposition a pour objet de la dégager afin de réaliser une régionalisation qui permettra à chaque région d'assumer les responsabilités de son développement et qui rapprochera le pouvoir du citoyen.

Seule une solution définitive pourra mettre un terme aux vaines contestations entre régions et communautés. Elle instaurera un climat pacifié qui permettra que soit abordé le règlement des grands problèmes économiques, sociaux et financiers.

Op dit vlak bestaat er ontbetwistbaar een belangrijke meerderheid in de schoot van het Parlement. Onderhavig voorstel strekt er toe deze meerderheid tot stand te brengen teneinde een gewestvorming te verwezenlijken die aan ieder gewest zal toelaten zijn verantwoordelijkheden op te nemen voor zijn eigen ontwikkeling en die het gezag dichter bij de inwoners moet brengen.

Alleen een definitieve oplossing kan een einde maken aan de nutteloze betwistingen tussen de gewesten en de gemeenschappen. Zij zal een klimaat van vrede in het leven roepen dat zal toelaten een aanvang te maken met de oplossing van de grote economische, sociale en financiële problemen.

W. CALEWAERT.

M.-A. PIERSON.

♦♦

PROPOSITION DE LOI

CHAPITRE I.

Des régions.

ARTICLE 1er.

Pendant une période transitoire de trois ans, prenant cours à la mise en vigueur de la présente loi, le territoire des régions est fixé comme suit :

— La région flamande comprend le territoire des provinces d'Anvers, de Flandre occidentale, de Flandre orientale et de Limbourg, ainsi que le territoire des arrondissements administratifs de Hal-Vilvorde et de Louvain.

— La région wallonne comprend le territoire des provinces de Hainaut, de Liège, de Luxembourg et de Namur, ainsi que le territoire de l'arrondissement administratif de Nivelles.

— La région bruxelloise comprend le territoire de l'arrondissement administratif de Bruxelles-Capitale.

Une Commission parlementaire mixte composée de 26 membres, à la proportionnelle des groupes politiques, sera chargée d'élaborer une procédure tendant à délimiter définitivement les trois régions. La loi qui fixera définitivement ces limites devra recueillir la majorité prévue au § 3 de l'article 107^{quater} de la Constitution.

CHAPITRE II.

Des organes des régions.

ART. 2.

Il y a pour chaque région, un conseil régional et un conseil exécutif.

♦♦

VOORSTEL VAN WET

HOOFDSTUK I.

De gewesten.

ARTIKEL 1.

Tijdens een overgangperiode van drie jaar, ingaande op de datum van de inwerkingtreding van deze wet, wordt het gebied van de gewesten vastgesteld als volgt :

— Het Vlaamse gewest omvat het gebied van de provincies Antwerpen, West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en Limburg, alsook het gebied van de administratieve arrondissementen Halle-Vilvoorde en Leuven;

— Het Waalse gewest omvat het gebied van de provincies Henegouwen, Luik, Luxemburg en Namen, alsook het gebied van het administratief arrondissement Nijvel;

— Het Brusselse gewest omvat het gebied van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

Een gemengde parlementaire commissie bestaande uit 26 leden, aangeduid volgens de regel van de evenredige vertegenwoordiging van de politieke fracties wordt belast met de uitwerking van een procedure die er toe strekt de grenzen van de drie gewesten definitief vast te leggen. De wet die deze grenzen definitief zal vastleggen, moet gestemd worden met de meerderheid voorzien in paragraaf 3 van artikel 107^{quater} van de Grondwet.

HOOFDSTUK II.

De gewestelijke organen.

ART. 2.

Voor elk gewest is er een gewestraad en een uitvoerend college.

SECTION I.

Du conseil régional.

Composition.

ART. 3.

Les conseils régionaux sont composés chacun de 60 membres élus directement pour quatre ans par les électeurs domiciliés dans la région.

Le Roi réglera les modalités des élections des conseillers régionaux en adaptant les dispositions du Code électoral régissant les élections législatives. Il réglera les incompatibilités qui seront d'application à partir du premier renouvellement des conseils.

Compétences.

ART. 4.

Les conseils régionaux règlent par ordonnance ayant force de loi régionale, chacun pour ce qui le concerne dans son ressort, les aspects spécifiquement régionaux, dans les matières ci-après :

1. La politique d'aménagement du territoire et d'urbanisme, en ce compris la politique foncière, le remembrement des biens ruraux, la rénovation urbaine, l'assainissement des sites industriels désaffectés, les communications;

2. la politique d'expansion économique et de l'emploi;

3. la politique du logement;

4. la politique familiale et démographique;

5. la politique d'hygiène et de santé publique;

6. la politique d'accueil;

7. la politique de l'eau;

8. la chasse, la pêche et les forêts;

9. la politique industrielle et énergétique;

10. l'organisation communale;

11. l'infrastructure socio-culturelle et le tourisme.

Les ordonnances peuvent, dans la limite des aspects spécifiquement régionaux, modifier la législation existante.

ART. 5.

Chacun des conseils régionaux peut émettre tous avis relatifs à la politique régionale dans les matières visées à l'article 4 ainsi que sur toute proposition de création, de décentralisation et de déconcentration des services, organismes et institutions publics qui sont chargés de l'exécution de la politique régionale.

AFDELING I.

De gewestraad.

Samenstelling.

ART. 3.

Elke gewestraad telt zestig leden die voor vier jaar door de kiezers, die hun woonplaats in het gewest hebben, rechtstreeks verkozen worden.

De Koning regelt de verkiezingsmodaliteiten van de leden van de gewestraden door een aanpassing van de bepalingen van het Kieswetboek dat de wetgevende verkiezingen regelt. Hij regelt de onverenigbaarheden die van toepassing zijn vanaf de eerste vernieuwing van de gewestraden.

Bevoegdheid.

ART. 4.

De gewestraden regelen bij verordening, die kracht van regionale wet heeft, ieder voor wat hem betreft in zijn gebied, alle specifieke regionale aspecten in de volgende aangelegenheden :

1. het beleid inzake ruimtelijke ordening en stedenbouw, met inbegrip van het grondbeleid, de ruilverkaveling van landeigendommen, de stadsvernieuwing, de gezondmaking van verlaten industriële oorden, de vraagstukken in verband met verkeerswezen;

2. het beleid inzake economische expansie en tewerkstelling;

3. het huisvestingsbeleid;

4. het gezins- en demografisch beleid;

5. het beleid inzake hygiëne en volksgezondheid;

6. het onthaaldbeleid;

7. het waterbeleid;

8. de visvangst, de jacht en de bossen;

9. het industrieel en energiebeleid;

10. de gemeentelijke organisatie;

11. de socio-culturele infrastructuur en het toerisme.

De gewestelijke verordeningen kunnen de bestaande wetgeving binnen de grens van de specifieke regionale aspecten wijzigen.

ART. 5.

Iedere gewestraad kan alle adviezen uitbrengen over het gewestelijk beleid met betrekking tot de in artikel 4 beoogde aangelegenheden, alsook over ieder voorstel tot oprichting, decentralisatie en deconcentratie van de openbare diensten, organismen en instellingen die belast zijn met de uitvoering van het gewestelijk beleid.

ART. 6.

Chaque année, le Ministre des Affaires régionales dépose sur le bureau du conseil régional un rapport au sujet de la création, de la décentralisation et de la déconcentration des services, organismes et institutions publics intéressant la région, au cours de l'année écoulée ainsi que sur les prévisions portant sur l'année suivante.

Fonctionnement.**ART. 7.**

Chaque conseil régional nomme son président en son sein à la majorité simple, lequel est de droit président du collège exécutif. Il élit en son sein un bureau suivant le système de la représentation proportionnelle des groupes politiques reconnus et établit son règlement d'ordre intérieur.

ART. 8.

Pour le conseil régional de Bruxelles, le Roi prendra les dispositions assurant l'application des principes énoncés à l'article 38*bis* de la Constitution en vue de garantir la protection des droits de la minorité linguistique.

SECTION II.**Du collège exécutif.****ART. 9.**

Chaque conseil régional élit, en son sein, à la majorité, un collège exécutif composé de 10 membres outre le Président du conseil régional. Le collège exécutif du conseil régional bruxellois est, le président excepté, composé d'un nombre égal de membres appartenant à chaque rôle linguistique.

ART. 10.

Le collège exécutif propose au conseil la politique de la région dans les matières visées à l'article 4; il prépare les travaux et délibérations du conseil; assure l'exécution des ordonnances et autres décisions du conseil; assure la direction des services et du personnel et remplit tous autres devoirs nécessaires au bon fonctionnement des institutions régionales.

ART. 6.

Ieder jaar legt de Minister voor gewestelijke aangelegenheden op het bureau van de gewestraad een verslag neer betreffende de in het afgelopen jaar opgerichte, gedecentraliseerde en gedeconcentreerde openbare diensten, organismen en instellingen die voor het gewest van belang zijn, evenals omtrent de vooruitzichten voor het volgend jaar.

Werking.**ART. 7.**

Iedere gewestraad benoemt in zijn midden bij gewone meerderheid zijn voorzitter, die van rechtswege voorzitter is van het uitvoerend college. De raad kiest in zijn midden een bureau volgens het stelsel der evenredige vertegenwoordiging van de erkende politieke fracties en stelt zijn reglement van inwendige orde op.

ART. 8.

Voor de Brusselse gewestraad zal de Koning de schikkingen nemen die de toepassing verzekeren van de principes vastgelegd in artikel 38*bis* van de Grondwet teneinde de rechten van de taalminderheid te waarborgen.

AFDELING II.**Het uitvoerend college.****ART. 9.**

Elke gewestraad verkiest in zijn midden, bij meerderheid, een uitvoerend college samengesteld uit 10 leden, de voorzitter van de gewestraad niet inbegrepen. Het uitvoerend college van de Brusselse gewestraad is, de voorzitter uitgezonderd, samengesteld uit een gelijk aantal leden van iedere taalgroep.

ART. 10.

Het uitvoerend college doet aan de gewestraad voorstellen inzake het gewestelijk beleid met betrekking tot de aangelegenheden opgesomd in artikel 4; het bereidt de werkzaamheden en beraadslagingen van de raad voor; het verzekert de uitvoering van de gewestelijke verordeningen en elke andere beslissing van de raad; het verzekert de leiding van de diensten en van het personeel en vervult alle andere taken die vereist zijn voor de goede werking van de gewestelijke instellingen.

CHAPITRE III.

Des finances.

ART. 11.

La somme globale que le Gouvernement réserve chaque année dans le budget général pour couvrir les dépenses de la politique régionale visée à l'article 4, qui sera menée dans chacune des régions, sera répartie en appliquant les critères suivants :

1. un tiers est réparti au prorata du chiffre de la population de chaque région;

2. un tiers est réparti au prorata de la superficie de chaque région;

3. un tiers est réparti au prorata du rendement dans la région de l'impôt des personnes physiques.

Pour chaque année budgétaire, le calcul sera fait sur base des statistiques de l'avant-dernière année.

Dès après cette répartition, chaque conseil, sur proposition du collège exécutif, décide de l'affectation des crédits budgétaires destinés à couvrir les dépenses de la politique régionale.

CHAPITRE IV.

Tutelle.

ART. 12.

Les ordonnances des conseils régionaux peuvent être annulées, pour excès de pouvoir (dépassement de compétence) et pour lésion de l'intérêt national par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres.

CHAPITRE V.

Prévention et règlement des conflits.

ART. 13.

Pour assurer la prévention et le règlement des conflits entre la loi, le décret et les ordonnances, le Roi prendra toutes dispositions pour adapter les articles 10 à 21 de la loi du 3 juillet 1971, relative à la répartition des membres des Chambres législatives en groupes linguistiques et portant diverses dispositions relatives aux Conseils culturels pour la Communauté culturelle française et pour la Communauté culturelle néerlandaise.

HOOFDSTUK III.

Financiën.

ART. 11.

De globale som, die ieder jaar door de Regering in de staatsbegroting wordt ingeschreven om de uitgaven te dekken van het gewestelijk beleid, zoals bedoeld in artikel 4, dat in ieder gewest zal gevoerd worden, wordt overeenkomstig de volgende criteria verdeeld :

1° één derde wordt verdeeld in verhouding tot het bevolkingscijfer van ieder gewest;

2° één derde wordt verdeeld in verhouding tot de oppervlakte van ieder gewest;

3° één derde wordt verdeeld in verhouding tot de opbrengst van de personenbelasting in het gewest.

Voor ieder begrotingsjaar wordt de berekening gemaakt op basis van de statistieken van het voorlaatste jaar.

Zodra de bedoelde verdeling gedaan is, beslist iedere raad, op voorstel van het uitvoerend college over de toewijzing van de begrotingskredieten bestemd voor het dekken van de uitgaven van het gewestelijk beleid.

HOOFDSTUK IV.

Voogdij.

ART. 12.

De verordeningen van de gewestraden kunnen, bij koninklijk besluit, overlegd in de Ministerraad, vernietigd worden ingevolge machtsoverschrijding (overschrijding van bevoegdheden) en wegens schending van het nationaal belang.

HOOFDSTUK V.

Voorkoming en regeling der conflicten.

ART. 13.

De Koning treft alle schikkingen teneinde de artikelen 10 tot 21 van de wet van 3 juli 1971 tot indeling van de leden van de Wetgevende Kamers in taalgroepen en houdende diverse bepalingen betreffende de cultuurraden voor de Nederlandse cultuurgemeenschap en voor de Franse cultuurgemeenschap aan te passen, met het oog op het voorkomen en regelen van de conflicten tussen de wet, de dekreten en de gewestelijke verordeningen.

CHAPITRE VI.

Dispositions générales.

ART. 14.

Chaque conseil régional décide de son siège. Il peut tenir en un autre lieu une ou plusieurs réunions.

ART. 15.

Le Roi fixe le jour d'entrée en vigueur de tout ou partie des dispositions de la présente loi.

HOOFDSTUK VI.

Algemene bepalingen.

ART. 14.

Iedere gewestraad beslist waar zijn zetel zal gevestigd worden. Hij kan op een andere plaats samenkomen om er een of meer vergaderingen te houden.

ART. 15.

De Koning bepaalt de datum van inwerkingtreding van alle of sommige bepalingen van onderhavige wet.

W. CALEWAERT.

M.-A. PIERSON.

J. RAMAEKERS.

P. FALIZE.

J. HOYAUX.

L. ROMBAUT.